

VIII Українська олімпіада з лінгвістики

Командний тур, 13 березня 2021 р.

Спільний залік

Максимальна оцінка за задачу — 150 балів

Час виконання роботи — 3 години

Ла́ху

Таміла Краштан

Вам до рук потрапив короткий словник назв тварин мовою лаху. Кожну сторінку словника розбито на дві колонки, а кожну колонку — на три комірки (верхню, середню та нижню), причому в кожній із комірок записано рівно одну назву. Таким чином, на одній сторінці словник вміщає шість слів (перші три в лівій колонці, а решту три — у правій). Те, як виглядає розворот словника, показано на наступному аркуші.

На жаль, просто у ваших руках словник розпався на окремі картки, з обох боків яких опинилося по слову (щоправда, кілька карток з одного боку виявилися порожніми). Наприклад, зі зворотного боку до слова 1 деякої сторінки опинилося слово 4 попередньої чи наступної; зі зворотного боку до слова 2 деякої сторінки — слово 5 попередньої чи наступної і т. д.

Завдання 1. Пари слів з карток подано далі. Слова позначено числами від 1 до 52 із приписаними літерами *a* чи *b* (число задає умовний номер картки). Прочерк означає відсутність слова на звороті. Відновіть початковий порядок у словнику всіх 100 слів.

Завдання 2. Подаємо також назви рослин з іншого джерела; їх занумеровано числами від 1 до 50. У якому порядку розташовувалися б між собою ці 50 назв у словнику?

Примітка. Ла́ху — одна з тибето-бірманських мов (тобто це сино-тибетська мова, що не є діалектом китайської). Нею розмовляють близько 600 тисяч осіб у Південно-Східній Азії.

Упорядник словника, відомий дослідник тибето-бірманських мов, у своїй роботі взяв за основу традиційний для частини народів Азії спосіб упорядкування слів. У цій задачі ми наводимо слова у транслітерації кирилицею. Літера *q* позначає звук, схожий на *k*, але з дещо глибшою вимовою; *ŋ* — звук, який позначає сполучення літер *ng* в англійському чи німецькому *sing*. Літера *x* після приголосного позначає, що цей приголосний вимовляють із придихом. Літери *ε* та *ɔ* позначають звуки, що вимовляються так само, як *e* та *o* відповідно, але із ширше розкритим ротом. Літера *ə* позначає голосний звук між *e* та *o*. Решта літер виступають на позначення тих самих звуків, що й в українській мові. Позначка над голосним та/або апостроф після нього задають так званий тон — особливість вимови цього голосного.

При вказуванні відповідей переписувати слова мови лаху не потрібно. Додаткові пояснення до відповідей давати не обов'язково. Бал за кожне з двох завдань буде визначено як довжину найдовшої спільної підпослідовності вашого порядку слів та справжнього. Результатом команди стане сума балів за обидва завдання.

СЛОВО 1	СЛОВО 4	СЛОВО 1	СЛОВО 4
СЛОВО 2	СЛОВО 5	СЛОВО 2	СЛОВО 5
СЛОВО 3	СЛОВО 6	СЛОВО 3	СЛОВО 6

Розворот словника. Зліва — сторінка з парним номером, праворуч — із непарним.

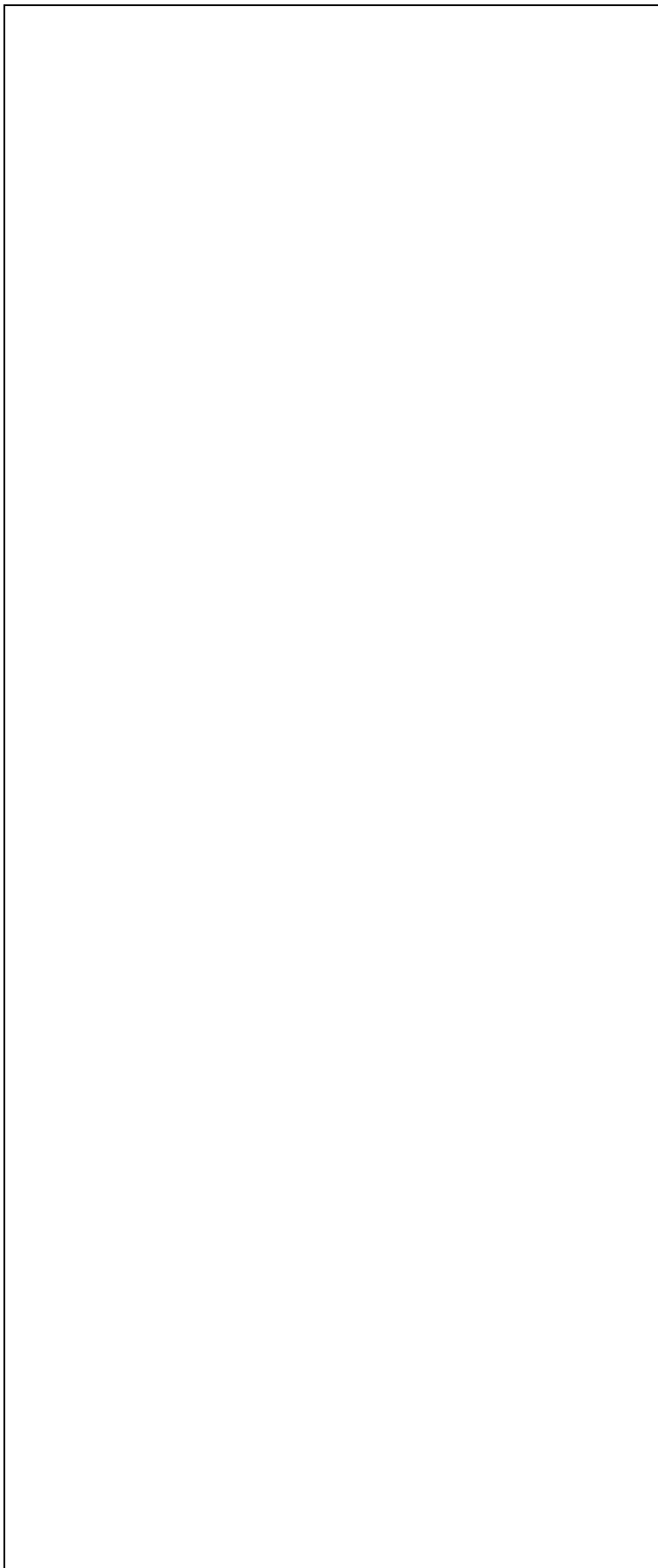
№	Слово з одного боку картки	Слово з іншого боку картки	№
1a	пѐпэлэ	палома	1б
2a	чй	чхұмѐқэ'	2б
3a	хámэ'	мémұчигэлэ	3б
4a	кáкō	чàқāшұні	4б
5a	пхйла̂	мэ'ңá'па	5б
6a	падáқō	тáмà	6б
7a	вйнэмєні	фá'пхівáқэ	7б
	—	лэтұма	8б
9a	гэ'	фá'джэлó	9б
10a	ла̂га'	фá'шұ	10б
11a	ла̂қō'	—	
12a	джáмэқэ	чє	12б
13a	панáтэ	тэтэє	13б
14a	гэлэпхи	шєшїңá	14б
15a	пєгүлі	пáкō'	15б
16a	мұтхє'қхєқұ	мэ'нá'	16б
17a	пєчй	хíкō'ма	17б
18a	эқāңá'нэма	аг'даліпє	18б
19a	дáшэ	нұ'і	19б
20a	вáпұма	вйч'нє'	20б
21a	шїчй	шй'тá'ңє'	21б
22a	нұ	тэпэ	22б
23a	ұмє	áпхá'ңá'	23б
24a	гиджиңá'нá'ма	фá'пє	24б
25a	вє	фíкō'ма	25б
26a	эқáжємітэ	ачáңá'	26б

№	Слово з одного боку картки	Слово з іншого боку картки	№
27a	íkâ'ímû	éɔpa	27б
28a	пə'фû	хéхəма	28б
29a	пíкòлò	пûшəма	29б
30a	ýпхуúnâ'ңâ'	áпɔ'чíқâқâ	30б
31a	чàгâ'кйнубè	чхи	31б
32a	гɔпұлɔ'	кхíжй	32б
33a	лɔ	—	
34a	чхûпéңâ'	чɔңâ'é	34б
35a	джамə	чâ'кхевй	35б
36a	фâ'ла'пху'	вâ'қхéпé	36б
37a	пûчхйлɔ'	путíқé'	37б
38a	кíкò'лò'	чàпхитû	38б
39a	лашо	фâ'шагé	39б
40a	налупí'	тɔтəвй	40б
41a	пакɔла	джи'пхима	41б
42a	фâ'кхò'	гəмéқу	42б
43a	гûнi	гəлéқâ	43б
44a	чхûңâ'	чоңé'	44б
	—	лéңâ'	45б
46a	кхɔтɔ	гûпхима	46б
47a	пûфâ	пугɔ'мɔ'шû	47б
48a	чàкхэпе	кíкòлò	48б
49a	пй'гâ'жè	ше	49б
50a	пхò'қòлò	хэвâ'	50б
51a	пéқòлè'	палû'	51б
52a	áчèқâ	қхâ'чáпугɔ'	52б

№	Назва рослини
1	кхâ'дôчê
2	лôкхâ
3	фâ'кхô'вê'
4	пîчê
5	пхâ'кхê'
6	мáкучê
7	лâ
8	нô'нô
9	чхò'
10	кâшô'чê
11	пûчхò
12	гôчâô
13	кхîжî
14	апú
15	чхúпî
16	пхò'шî
17	пхâ'кúчê
18	вê'
19	чочê
20	хâпиджîбò
21	бîнîчê
22	пîпâô
23	чхê'пôнê'
24	жîхôма
25	âпô

№	Назва рослини
26	тхôмêшî
27	қхêнума
28	тôтêмú
29	вâ
30	гâ
31	чâшî
32	мâ'ңô'шî
33	авê
34	жаâ'
35	шама
36	âпхê'
37	шâлâ
38	îпху
39	ңâ'êшîвê'
40	хугô
41	данêчê
42	тôкôчê
43	джâ'
44	қэпхешî'
45	гô
46	пхêжôчê
47	мêчâ
48	òте
49	тхôнâ'
50	томê

Завдання 1. Запишіть позначення назв тварин від 1а до 52б у правильному порядку:

Завдання 2. Запишіть номери назв рослин від 1 до 50 у правильному порядку:

